

THISTED KOMMUNE

THISTED KOMMUNE

Isholm Landgrøft, AAL-1276, AAL-1277

FORUNDERSØGELSE AF ISHOLM LANDGRØFT, AAL1276 OG AAL-1277

Udarbejdet af	Thisted Kommune Teknisk Forvaltning Natur- og Miljøafdelingen Kirkevej 9 7760 Hurup
Sagsnummer	121617
Projekt	2
Forfattere	Jakob Almind Jørgensen, Kristoffer Klitgaard Nielsen, John Patuel Hansen
Udgivet	16-01-2014
Kontaktperson	Kristoffer Klitgaard Nielsen, kkn@Thisted.dk

EU og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af dette projekt.

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
NaturErhvervstyrelsen

1. BASISOPLYSNINGER	
Indsats ID	AAL-1276 og AAL-1277
Indsats type	Spærring
Vandløbets navn	Isholm Landgrøft
Vandløbssystem	Sundby Å
Nærmeste topografiske stednavn	Isholm Bakke og Skredbakke ved Skjoldborg .
Beskrivelse af indsatsen	Sikring af bedre passageforhold ved delvis fjernelse af rørlægning ved eksisterende vejunderføring. Selve rørlægningen er ca. 30 meter og det forventes, at der kan fjernes ca. 20 meter rørledning, hvorved vejunderføringen bibeholdes. Sikring af bedre passageforhold ved fjernelse af spærring.

Figur 1: Spærring AAL-1276. Rørlægning ved markvej. Ved besigtigelse blev spærring AAL-1277 ikke fundet. Spærringen er højst sandsynlig saneret på tidligere tidspunkt.

2. FORMÅL, OMFANG OG BINDINGER	
Formålet med indsatsen	Sikre kontinuitet i vandløbet. Den genoprettede vandløbsstrækning udformes således, at de sikrer en fremtidig faunapassage og

	muligheder for gydeområder, fiskeskjul, opvækstområder for fiskeyngel mv. De forbedrede fysiske forhold i vandløbet vil resultere i en forbedret vandløbskvalitet med stor variation, hvilket vil være til gavn for fiskebestanden. Spærring AAL-1277 har ikke kunnet findes og er højst sandsynligt saneret på et tidligere tidspunkt.
Omfang	Forundersøgelsen omfatter udarbejdelse af projektforslag, der beskriver muligheden for at sikre bedre faunapassage ved spærring AAL-1276, projekt 2 og dermed skabe bedre passage til 2.096 m opstrøms-liggende vandløb. Spærring AAL-1277 eksisterer ikke, og der vil ikke kunne laves en indsats.
Betingelser og bindinger for forundersøgelsen	Projektet udarbejdes iht. ansøgning og tilsagnsskrivelse samt kravene i "Bekendtgørelse om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering" og "Bekendtgørelse nr. 1022 af 30. oktober 2012 om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedr. vandløbsrestaurering.

3. PLANGRUNDLAG	
Vandløbets klassifikation	Offentligt vandløb
Vandløbsmyndighed	Thisted Kommune
Vandløbsregulativ	Vandløbsregulativ for Isholm Bæk, regulativ nr. 10, tidligere Thisted Kommune.
Vandplanens målsætning	God økologisk tilstand, faunaklasse 5.
Miljøtilstand	Den nuværende økologiske tilstand og faunaklasse er ukendt. En undersøgelse i 2011 viste en DVFI-værdi på 5 (Stations nr. 2692-00004), området er en del af overvågningsprogram. Dansk Fysisk Indeks (DFI) er vurderet til moderat , DFI 17 (Stations nr. 2692-00004, prøvedato 03-03-2012)). Bækken har et godt fald med enkelte strækninger med grusbund. Der er ved elektrobefiskninger (1992) ikke fundet fisk, men lods-ejer har observeret gydende ørreder.
Vandplanens øvrige indsatser	Der er ikke udpeget yderligere indsatser i vandløbet.
§3-beskyttelse	Vandløbet er op- og nedstrøms projektområdet omfattet af §3-beskyttelsen.
Fredninger	Projektområdet og dets nærhed er ikke omfattet af en fredning.
Natura 2000-beskyttelse	Projektområdet og dets nærhed er ikke omfattet af Natura 2000 beskyttelse.

Bilag IV-arter	Der er i Sundby Å-systemet observeret oddere.
Øvrige udpegninger og registreringer	Projektområdet ligger i okkerpotentielt område – klasse 3 – lav risiko for okkerudledning og jordbundstypen er lerblandet sandjord.
Beskyttelseslinjer	Projektområdet ligger indenfor udpeget søbeskyttelseslinie
Arkæologi og kulturhistorie	Der er ingen fund af kulturhistoriske elementer i projektområdet.
Nødvendige myndighedstilladelser	Naturbeskyttelsesloven: Da der foretages ændringer i §3 vandløb. Vandløbsloven: Vandløbets profil ændres og er således en vandløbsregulering. VVM-screening: Bekendtgørelse nr. 1510 af 15/12/2010, om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning. Iht. bilag 11 f er projekter som omhandler regulering af vandløb omfattet af VVM-screening.

4. TEKNISKE ANLÆG OG LEDNINGER MV.	
LER	Ved en søgning i ledningsejerregistret er der ikke fundet ledningsejere i projektområdet.
Dræn	Der er koblet et stort drænrør ca. 1 meter inde på rørledningen ved udløbet.
Bygninger og anlæg	Ingen bygninger i projektområdet. Der er registreret en overkørsel ved projektområdet.

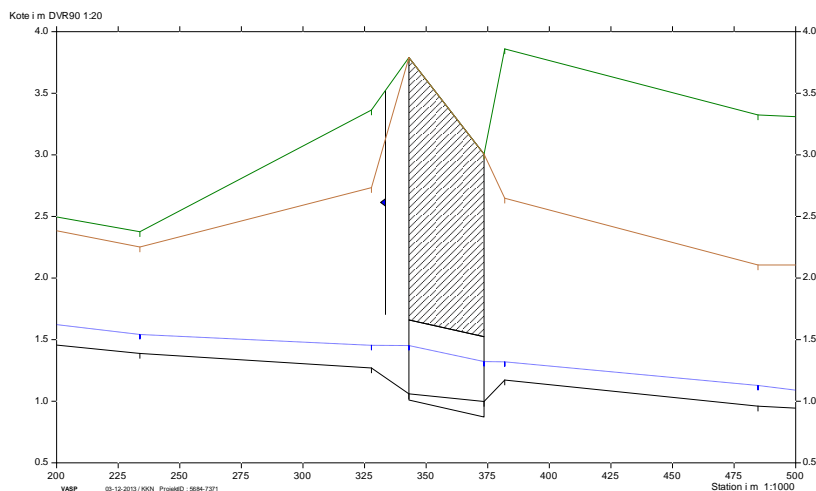
5. SUPPLERENDE DATA	
Regulativ dimensioner	Der er fastlagt geometriske dimensioner nedstrøms- og opstrøms rørlægningen, med en bundbredde på 60 cm.
Opmålinger	Orbicon har foretaget en kontrolmåling i 2013.
Afstrømning	Åbning af den rørlagte strækning og etablering af gydebanker vil ske således, at det ikke får konsekvenser for vandløbets nuværende eller fremtidige afstrømnings- og afvandingsmæssige forhold. Vandløbets skikkelse og bundbredde vil ikke blive ændret nævneværdigt i forhold til den nuværende skikkelse. Rørdimensioner ved overkørslen forbliver uændret.
Opland	Der er fastlagt et opland på ca. 2,10 km ² ved projektområdet.

Isholm Bæk

Kontrolopmåling 2013

Isholm Bæk.
Fjernelse af spærring AAL-1276
og etablering af gydebanke

— Terræn Højre
— Terræn venstre
— Opmålt vandspejl
— Bund

Figur 5.1. Eksisterende forhold.

6. PROJEKTFORSLAG

<p>Beskrivelse af løsning</p>	<p>Spærringen består af en ca. 30 meter lang rørlægning af Isholm Bæk, hvoraf det vurderes at de sidste ca. 20 meter kan frilægges, således at overkørslen bibeholdes. Alternativt fjernes hele rørlægningen, hvorefter der etableres en rørbro med en lidt større diameter (>Ø60 cm.)</p> <p>Ved frilægningen fjernes ca. 20 meter betonrør, hvorefter der etableres et åbent forløb. Vandløbet etableres iht. de gældende regulativkoter for strækningen. Anlægget etableres med 1,5 på den frilagte strækning. I anlægsfasen og inden brinkvegetationen etableres og stabiliserer brinkerne, kan der være behov for sikring ved udlægning af sikringssten. Der udlægges grus og sten på strækningen fra rørdløbet.</p> <p>Eventuelt kan strækningen reguleres til et mere naturligt forløb, således at vandløbsprofilet gøres mere variabelt, vel og mærke indenfor de nuværende dimensioner.</p>
<p>Beskrivelse af de enkelte anlægstiltag</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fjernelse af en rørlægning på ca. 20 meter og etablering af åbent vandløb med bundbredde på 60 cm og anlæg på 1,5. • Efter behov udlægges sikringssten langs siderne. • Udlægning af gydegrus på dele af strækningen. • Sammensætningen af grus er følgende: <ul style="list-style-type: none"> ○ 75% 16-32 mm (nøddesten)

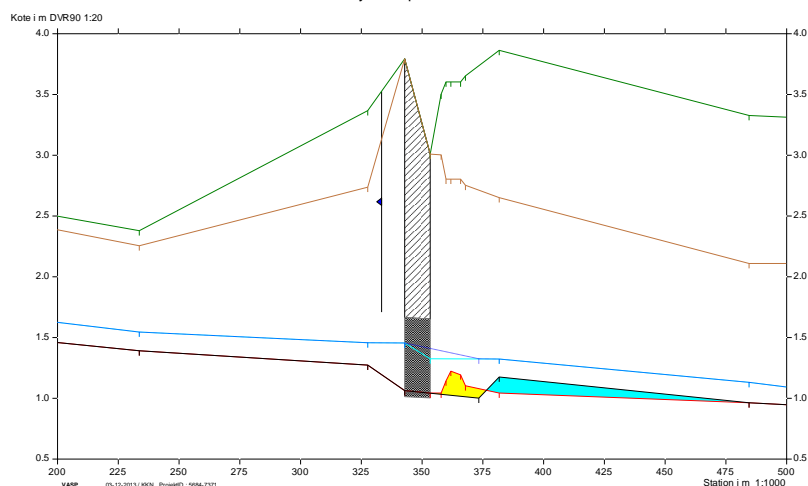
	<ul style="list-style-type: none"> ○ 25% 32-64 mm (singels + håndsten) • Inden for hver stenfraktion skal størrelsesfordelingen være jævn. Der anvendes stenmaterialer uden skarpe kanter og med begrænset flintindhold (normalt maksimalt 15-20 %). • Strækningen suppleres med udlægning af større sten, som kan danne strømskul og hvilesteder for fisk.
Særlige forhold	Ingen.

Isholm Bæk

Fjernelse af spærring

Isholm Bæk.
Fjernelse af spærring AAL-1276
og etablering af gydebanke

— Terræn i højre side
— Terræn i venstre side
— Vandspejl
— Opmålt vandspejl
— Nyt bundprofil
— Bund

Figur 6.1. Projektforslag. Den eksisterende rørledning forkortes med ca. 20 meter og der udlægges grus og etableres gydebanke (gult markeret område). Længere nedstrøms den eksisterende rørledning vil bundprofilet eventuelt blive udjævnet (turkist markeret område) og der udlægges grus.

7. LODSEJERE

Berørte lodsejere og deres holdning til projektet

7a, Sdr. Skjoldborg By, Skjoldborg
Erland Ziegler Kusk
Langebeksvej 83
Skjoldborg
7700 Thisted

Er positiv indstillet overfor projektet. Så dog helst, at vandløbet blev lagt tilbage dertil hvor det lå for 60 år siden. Der hvor vandløbet i dag knækker 90 grader og løber nord over, skulle vandløbet i stedet løbe lige ud og syd øst over. Omlægningen ville forkorte havørredens tur igennem Sundby sø. Han vil gerne ligge jord til.

	<p>30a, Sdr. Skjoldborg By, Skjoldborg Naturstyrelsen Haraldsgade 53 2100 København <i>Ingen indsigelser modtaget.</i></p> <p>7c, Sdr. Skjoldborg By, Skjoldborg Jonas Houkjær Bech Langebeksvej 81 Skjoldborg 7700 Thisted <i>Er positiv indstillet overfor projektet.</i></p>
Lodsejeres erstatningskrav	<p>Ingen. Hvis der i forbindelse med anlægsfasen påføres strukturskader på arealerne, erstattes disse efter gældende regler. Umiddelbart forventes der ingen strukturskader, da anlægsarbejdet er simpelt og kørsel med maskiner er begrænset.</p>

8. AFVÆRGEFORANSTALTNINGER	
Nødvendige afværgeforanstaltninger	Ingen.

9. FORVENTEDE KONSEKVENSER AF INDSATSEN	
Fisk	Forbedret passage for fisk med mulighed for gydning
Smådyr og DVFI	De fysiske forhold vil blive forbedret på strækningen, idet der udlægges grus og sten. Dette vil medføre flere varierede levesteder for smådyr og dermed medvirke til at forbedre vandløbets tilstand og faunaklassen.
Vandløbsplanter	En frilægning vil skabe forbedrede lysforhold og udlægning af grus vil skabe bedre dynamik og substratforhold i vandløbet. Indsatsen vurderes at have en positiv effekt på vandplanter.
Fysisk vandløbskvalitet	Grus og sten vil øge vandets turbulens og dermed den geniltning der sker i vandløbet. Dette vil igen medføre, at der omsættes mere organisk materiale. Grus og sten vil også medvirke til at øge den fysiske variation.
Passageforhold for smådyr og fisk	Bedre passage til opstrøms-liggende strækning.
Afvandingsmæssige forhold	Ingen.
Beskyttet natur	Ingen.
Natura 2000-beskyttelse	Ingen.
Bilag IV-arter	Der vurderes, at projektet vil have en neutral eller en mindre positiv betydning for bilag IV arter med tilknytning til vandløb og de nærliggende områder.
Øvrige udpegninger	Ingen.
Eksisterende forhold	Ingen.
Andre forhold	I henhold til randzonenloven gælder det for alle åbne vandløb i landzone, at der i en 10m randzone fra bredden ikke må foretages gødsning, sprøjtning, dyrkning eller anden jordbearbejdning. Vandløbsstrækningen vil med frilægningen være omfattet af denne lov.

10. SKØNNEDE OMKOSTNINGER TIL GENNEMFØRELSE	
Aktivitet	Beløb (ekskl. moms)
Detailprojektering	5000
Udbud og tilsyn	2500
Anlægsomkostninger	15000
Erstatninger til lodsejere	0
Samlet overslag over omkostninger til gennemførelse	22500

11. TIDSPLAN	
Projektelement	Uge
Detailprojektering	2-10
Udbud og tilsyn	12-25

12. KONKLUSION OM INDSATSENS GENNEMFØRLIGHED	
I relation til lodsejere	Lodsejerne er generelt positivt indstillet over for indsatsen.
I relation til målsætning	De fysiske forhold forbedres på en kort vandløbsstrækning og vil medvirke positivt til opfyldelse af målsætning. Der vil skabes forbedrede forhold for faunapassage til 2.096 m målsat vandløb.
I relation til omgivende natur	Gennemførelsen af projektet forventes ikke at påvirke den omkringliggende natur.
I relation til afvandings-tilstand	Der vil ved gennemførelse af projektet være en mindre lokal vand-spejls-stigning, som ikke får nogen påvirkning af afvandings-tilstanden for de vandløbsnære arealer.
Teknisk/praktisk	Projektet er teknisk og praktisk nemt at gennemføre.
Kost-effektivitet	Ved projektgennemførelsen forventes der miljømæssige gevinster for især smådyr og fisk. Projektet forventes ikke, at have nogen negative effekter på den omgivende natur eller afstrømning. Realisering af projektet forventes at koste 22.500 kr. Projektet koster 10,73 kr. pr. m. frilagt vandløb.